

Жаш төлюню не амал бла да китап сейирин кьозгьаргьа

Ахьры. Алы 1-чи бетавеи.
«Бир-бир кырыллада искусствона, музыкага аслам э бурдала. Бизе уа – адабият. Арт кезинде кеслери жазуу иш бла кюрешип тебегергенле – литераторла – окуна китап окургуа заманыбыз жокку денелерин бек жасыйды. Окуучу болган кьварда адабият да жашарыкды. Алайсыз аны анытхан кыйын болукдуу – дегенди».

«Тегерек столу» кезинде биогонлюкде китап окугъан жаш төлюге сейир болмагъаны оюсонен да айтылгъанды. Ала бериге омак машиналарга, телефонларга, планшетлеге жан атханлары чертилгенди. Адабиятга сейирлерин кьозгьар ючюн а, ингириле, тобешиле куаргъа кереклисин аныгъатхандыла.

Аланы да бош алай угъай, кызыла бла жашла кеслери жазган неда бир сейир авторларыны чыгармаларын хазырлап, анда окугъуна. Ол заманда качествону, игини сайларгъа, кыарусууракъ жазылгъан затты да айыргъа юйрениркиди. Болсада шендего тало китап окургъа сыймейди деп, ала окумазлыкъ чыгармаларны да бериге керек тойлоду, сайлауну кеслерине кыюя тюрю. Нек дегенде аланы излемлери, суратларны да эсте алыргъа тийишлиди деген ою да айтылгъанды.

Бусагъатда библиотекалагъа да окуучу аз баргъанын черте, ол шарт жаланда бизде угъай, Москваны айтхылыкъ залларында да алай болгъаныны оюсонен билдиргенди Людмила Шауховна. Алгъын сабылени жомакла, тауралар, тибургалыла бек юйрентиле, биогон ала кьбюсонде телевизор бла ескерини белгилегенди. «Шенде кыайсы фильми баш житини кылунда китап бла кереси?» – дегенди.

Бу проблеманы эм алгъа юйрөдөн башларгъа керек болгъаныны оюсонен «Эльбрус» китап басманы мэлкяр бөлүмюно башчысы, топк Абдыкалымы Мухтар айтханды. Ол жаш адамла ана тиллерин юй билгире итингенелерин, сьв байлыктары алыкъ этгенин жазырмагъанды. Элдде бою, жазуучулукъ иш бла кюрешиге талпынгъанлары арасында

басма изданигъа ол неда бу китапны тиражыны алыкъ этгенин билдирип, рекомендацияла берип тургъанларын айтханды. Ана хайрыла бла уа чыгармаларны жазгъанды басмаларна онг да бола эди. Андан сора да, библиотек хар темагъа энич лепетиле жарашдырып тургъанды. Бусагъатда уа аланы алгынча китапла этер онглары жоккуду.

Жаш авторлары, кеңорменчили юйретиге профессионал литераторла, устапа табылмагъанларыны оюсонен да айтыла белгиле жыйылгъанды. Алайсыз а миллет адабиятын айнытуу кыйын боллугу да. Жазуучулукъ ише биогонлюкден жангына кыараргъа, алагъа дери кыралды куошман затла бла окуна жаргъа-кыруу боьейиле, жангы формала, ызла излерге кереклисиде да чертилгенди. Нек дегенде жашуу алгъа баргъанча, адабият да турпегини керекди. Биогонту окуучугъа сейир болгъура.

Суратпа сьвэнэ, тин байлыкны жалаңда ана тиллерин юй билгенле скакъланлыкларына а жыйылгъанла барысы да бир ауздан чертелгенди.

МОКЪАЛАНЫ Зукура.
Суратын **ХОПАЛАНЫ Марзият** алгъанды.

КОНКУРС

Сабийлени суратларына эс бурмай онг жокъ эди

Кьабарты-Мэлкяр кырал Кьуниверситетде Отарланы Керим аты маданият ара «Ананы бешик жыры» деген ат бла конкурс бардыргъанды. Ол экиге белонггенди. Биринчи суратла ишлеуе жорланганы – февралда башланган эди. Бу конулде уа аны эселпери чыгарылгъандыла.

Аны башламчысы Филология илмуланы кандидаты, Маданият араны директору Тобейяны Светлана бешик жыры бла байламлы фестивалыны бардыргъа беш жыл мында алгъа окума мурат этгенин билдиргенди. «Биогонлюкде анга жеттениме кууа-жам. Манга мэлкяр халкыны бир келек мычгъандыла. Эс бурчалары уа керти окуна кеп эдиле. Аланы араларында Ба-бугтенде кадет школну окуучуу

бешден жетиге дери, экинчи-жетиден онбиге дери ючюнчо-юсю-онбигден онтерте дери.

Битеу да кьолубузга жоз элденден артыкъ иш тошгени. Сайлау этерге уа КьМККЪ-ну дизайн коллежинде ишлеген – художниклени чакыргъанбыз. Ала, хар ише да тынгылыкъ кылар, тогузуну айыргъандыла. Биз да алагъа онсигизини кьшошанбыз» – дегенди Светлана.

Университетни улуу залында кьабартыгъада сабийле жолгъан суратлары араларында жазчула ишлеген бешикле, тобукъ жастыкчыкыла, башха керекле да бардыла. Алагъа кыаргъанла, хазында мэлкяр оуп кетиме бир келек мычгъандыла. Эс бурчалары уа керти окуна кеп эдиле. Аланы араларында Ба-бугтенде кадет школну окуучуу

дан келгенлери да бек жычууну керюнгенди. Эришилеле гичче сабийлени кыатышханлары да ити шартды» – дегенди. Датъада ол Отарланы Керим аты-Маданият арагъа миллети ишле-терлери бла байламы кеп торлю ишле бардыргъаны, ол санда бу конкурсу да кыарганы ючюн аслам этгенди. «Келер жыл анга кыатышханнаны саны биогонда аслам болур деп инананбыз» – дегенди.

Бизе бла Баразбий улу хы-чычууну жумушка кечгенди: биринчи, экинчи, ючюнчю жерге тийишли болгъан жашчыкыла бла кызычкылагъа диплома, сауыгъала бергенди. Аланы алгъанлары араларында Агабайлыны Рамазан, Улына Аугула, Жанатайлыны Жамала, Милана Белоусова, Отарланы Асият, Жангоразлыны Малика, Самат Зелихаманов, Рената Измаилова, Кьонакъланы Ислам, Кюйгеланы Фарида, Улобшаны Алимбек да бар эдиле. Дипломланы ал бетлеринде уа аланы алгъанлары суратлары салынгъанды.

Гергаланы Хаким Кенделене 2-чи номерли орта школну 8-чи классны окуучуусу Залихананы Маликаны сауыгъала.

лагъа тийишли болгъанлагъа аланы КьМККЪ-ну юйретуу иш жаны бла проректор Гергаланы Хаким бергенди. Аланы араларында Этчеланы Азамат, Залихананы Малика, Яха Джамбеков да болгъандыла.

Устазла, ата-анала да уну-тулуп кьалмагъандыла. Алагъа мэлкяр халкыны «Алан» жамуат организациясыны эмда Кьабарты-Мэлкяр кырал университетни грамоталары берилгенди.

Концерт программа да аман болмагъанды. Жангоразлыны Камилла, Жашууаны Амина жырлап, Этчеланы Азамат а назму айтып жыйылгъанлары кыуандыргъандыла. Бийик окуу юйрөн «Алгъа бир атам» деген той-он коллективни уа тыш кыралны телсеуде аякъ биогонгенди. «Ананы бешик жыры» деген эришюнчю кичини бөлүмю жырла айтыу бла байламылды. Ол декорбени ахьрында бардырыллыкыды.

ХОПАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгъанды.

Прокуратура

Профессионал ишлерин унутуп, тонаугъа киришкенди

КьМР-ни прокуратурасы полициягъа ачылгъан угупоний ишлени сюдно кырауна бергенди. КьМР-ни прокуроруну орунбасары Артур Хамов Майкый шахардан 1985 жылда тургъан кер кишини телсеуде материалланы кьабил кергенди. Ол РФ-ни Угупоний кодексини 162-статьясын 3-кесинге (раэбий) бузукчулукъ этгенди.

Следствено тохташдыргъанча, терселгенди РФ-ни МБД-сыны Май районда бөлүмюне кыулукъ этгенди. Ол КьМР-де МБД-ны ОМОН-уну келечиси бла бирге 2014 жылда, бинакыла алап. Майкый шахарда Савиновланы юйлерин тонагъандыла. Аманлыкчыла 216 минг сом кыолу болгъандыла.

Андан сора да, ала 2015 жылда январь айда тукот бинакыла эл газ бла атыргъан керхюла бла сауултланы, Лескен районда Аргуудан элде жашагъан Жавелени юйренине чабууллукъ этип, 250 минг сомларын сыйыргъандыла. Алай аманлыкчыла кыларны тошгелдендери, телефон бла слештип, полиция-чыланы чакыргъанды. Права нязамны сактоочула алагъа жетип, уручладан бирин тухандыла. Башхасы уа алайда алгъан жараландан өлгенди. Угупоний иш кыбыл кейогонден сора Лескен районну сюдно берилгенди.

Бизни корр.

Документле

Кьабарты-Мэлкяр Республиканы орта битеулю билим берген школларыны тамата классларында окугъанлары араларында айыруу праьвга кере «Мой выбор» деген газет чыгаруу жаны бла республикалы конкурс бардыруну юсонден

Кьабарты-Мэлкяр Республиканы Айыруу комиссиясыны БЕГИМИ

2015 жыл 14 октябрь
Кьабарты-Мэлкяр Республикада айыруучулары (референдумга кыатышханлары) «Пробилле»-нн ёсдюору эмда айыруучулары бла референдумланы кыурагъанлары окутуу жаны бла баш магъаналы ишлени Кьабарты-Мэлкяр Республиканы Айыруу комиссиясыны 2015 жылда 28 январьда чыгарылгъан 108/2-5 номерли бегими бла кьабил керюлген Бириген планына тийишлиликде Кьабарты-Мэлкяр Республиканы Айыруу комиссиясыны бегим этеди:

1. Кьабарты-Мэлкяр Республиканы Билим беруу имлу эмда жаш төлюню ишлери жаны бла министрствосу эмда Кьабарты-Мэлкяр Республиканы Басма эмда асламы коммуникацияла жаны бла кырал комитети бла бирге 2015 жылда 16-чы октябрьден башлап 2015 жылны 16 декабринде дери Кьабарты-Мэлкяр Республиканы орта битеулю билим берген школларыны тамата классларында окугъанлары араларында айыруу праьвга кере «Мой выбор» деген газет чыгаруу жаны бла республикалы конкурс бардырыгъа (андан ары жалаңда

Кьабарты-Мэлкяр Республиканы Айыруу комиссиясыны 2015 жылда 14 октябрьде чыгарылгъан 122/9-5 номерли бегими бла кьабил керюлгенди

Кьабарты-Мэлкяр Республиканы битеулю орта билим берген школларыны тамата классларында окугъанлары араларында айыруу праьвга кере «Мой выбор» деген газет чыгаруу жаны бла республикалы конкурс комиссиясыны

КЪАУУМУ

Конкурс комиссияны председатели **Геше Вячеслав Мицевич** – КьМР-ни Айыруу комиссиясыны председатели
Конкурс комиссияны председателини орунбасары
Гуштуко Сергей Викторович – КьМР-ни Айыруу комиссиясыны председателини орунбасары
Конкурс комиссияны секретары
Борова Белла Мартыновна – КьМР-ни Айыруу комиссиясыны кыурау-буруу бөлүмюне специалисти
Конкурс комиссияны членлери
Атыргаланы Ирина Ахматовна – КьМР-ни Айыруу комиссиясыны кьол кетюрурге эркинлиги болгъан члени
Ботталаны Хызырыны жашы Жаман – КьМР-ни

Эришүүлө

Энергетикле усталыкъларын кетюредиле

«РусГидро» компанияны Кьабарты-Мэлкярда бөлүмюнде гидроэлектростанцияда урунганлары арасында профессионал усталыкны эришилери бардырылгъандыла. Аланы ал эки кезуонде битеу ГЭС-лени командалары, ол санда Зарагъиде ишлене тургъанлар, эришилери кыурауу ле, деп билдиргенди бөлүмю пресс-службасында.

Энергетикле оборудованины ремонтка кылай чыгарыргъа керек болгъанын, норматив эм тиреги бар шартларыны кыурауу билгендерин да керюзгөндиле. Эселеге кере, Аудиер, Кьашхатау, Бахан эм Зарагъ ГЭС-лени командалары алчыла болгъандыла. Аланы кыурауларына ГЭС-лени бар шартларыны кыурауу ишлени смендерини таматарлы, подстанциялары жумушларына кырагъан электромонтерла эм гидроагрегатлары машинистлери киргендиле.

Конкурс комиссияны председателини орунбасары **Гуштуко Сергей Викторович** – КьМР-ни Айыруу комиссиясыны кыурау-буруу бөлүмюне специалисти
Конкурс комиссияны членлери
Атыргаланы Ирина Ахматовна – КьМР-ни Айыруу комиссиясыны кьол кетюрурге эркинлиги болгъан члени
Ботталаны Хызырыны жашы Жаман – КьМР-ни

Бешуу

Петросян Валерий Гургенович

2015 жылда 10 ноябрде Нальчик шахарда фахмулу сабийлени лейтенант директору Валерий Гургенович Петросян аушшанды. Ол 1941 жылда Нальчик шахарда туугъанды. Школну баштагъанды» сора КьМККЪ-гъа Физика-математика факультетте киргенди. Физикалы химиядан бирини илиму ишти Валерий Гургенович МУ-да кыруулагъанды эмда физика-математика ишлери ланы кандидаты болгъанды. Бизе била уа окутууну бла юйретуону амалларын тинтип, «Физикадан чотланы компьютерни болушугу бла тергеу» – физикадан билим берген доктор диссертацияны кыруулагъанды.

Профессор Петросян КьМККЪ-да 63 жылдан артыкъ заманыны ишлегени. Битеулю физиканы кафедрасыны доценти болгъанды, арда информация техно-

Республиканы Сыйлы грамотасы бла сауалангъанды, анга КьМР-ни илмууну сайты кыулукъчусу» деген махталуу ат аталгъанды. Валерий Гургенович иште чыгарманы неден кырагъан керти адамлары тегертеге жайгъанды, аны бириджирденде. Тезокомко, бир да болмагъан улуу адепчил, кыгурулукъ, адепчил – ма бу ошунла барысы да бар эдиле аны оюсонде. КьМР-ни Билим беруу имлу эмда жаш төлюню ишлери жаны бла министрствосу бла лицейни коллективни аны өткөну улуу бушуу этелиме эмда жууукъларына бла ахуларына кыайсы сьв берди. Валерий Гургенович жарыкъ сыдыты бизни эскибизден бир заманда да көтерик тойлоду.

КьМР-ни Билим беруу имлу эмда жаш төлюню ишлери жаны бла министрствосу, «Фахмулу сабийлеге ишле» кырал казна ды, арда информация техно-

КьМР-ни Басма эмда асламы коммуникацияла жаны бла кырал комитети, КьМР-ни Жазуучуларыны бла Журналисттерини союзлары, «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгъ псалъэ», «Заман», «Советская молодёжь», «Горняк» газетлени, «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошамхако», «Минги-Тау», «Солнышко», «Юно», «Нур» журналлары редакциялары, «КьМР-де Басма оргаланы урчеденинлерины кыайсы сьв берди. Валерий Гургенович жарыкъ сыдыты бизни эскибизден бир заманда да көтерик тойлоду.